

Comisia juridică, numiri și imunități

Raport

asupra proiectului de lege cu privire la statutul etnocultural al raionului

Taraclia

(nr.2 din 15.01.2020)

lectura I

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege cu privire la statutul etnocultural al raionului Taraclia, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege propune acordarea unui statut special raionului Taraclia, și anume, statut etnocultural. Statutul etnocultural al raionului Taraclia, potrivit propunerilor autorilor, urmează să reprezinte o formă de autodeterminare etnoculturală a cetățenilor Republicii Moldova, care locuiesc compact pe teritoriul raionului Taraclia, și se identifică cu comunitatea etnică a bulgarilor, în scopul soluționării de sine stătător a problemelor de menținere a identității, dezvoltării limbii, educației și cultură națională. Autorii proiectului indică că determinarea bazelor juridice ale statutului etnocultural al raionului Taraclia al Republicii Moldova, creează condiții legale pentru interacțiunea dintre stat și societate în scopul protecției intereselor naționale ale cetățenilor Republicii Moldova în procesul de alegere a căilor și formelor sale de dezvoltare etnoculturală.

Cu referire la proiectul în cauză, menționăm că pe parcursul anilor 2013-2015 în procedură legislativă au fost înaintate mai multe proiecte de legi care la fel aveau drept scop acordarea raionului Taraclia unui statut special, și anume, proiectul nr.1985/2013 (retras), proiectul nr.181/2014 (retras), proiectul nr.1/2015 (aprobat în primă lectură la 03.04.2015), proiectul nr.463.2015 (retras).

Proiectul nr.1/2015 se află în strânsă corelare cu prezentul proiect de lege, aceasta având drept scop modificarea art.11 din Legea nr.764/2001 în scopul indicării faptului că raioanele care au importanță deosebită din domeniul economic, istoric sau cultural, prin lege să li se poată fi atribuit statut de raion național-cultural. În acest context, în eventualitatea susținerii prezentului proiect de lege, urmează a fi examinat și proiectul nr.1/2015 astfel încât să fie modificat și cadrul legal conex.

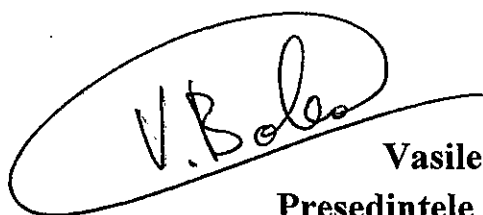
Examinând prezentul proiect de lege, cu titlu de remarcă generală asupra conceptului prezentului proiect de lege, se menționează următoarele. Art.110 din Constituția Republicii Moldova prevede organizarea administrativ teritorială a Republicii Moldova, și anume, aceasta este organizat sub aspect administrativ în sate, orașe, raioane și unitate teritorială autonomă Găgăuzia. Reglementări similare se regăsesc și în art.4 din Legea nr.764/2001 privind organizarea administrativ teritorială a Republicii Moldova. Examinând prevederile Constituției Republicii Moldova, Legii nr.764/2001 privind organizarea administrativ teritorială a Republicii Moldova, Legii nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă și Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, constatăm că acestea nu operează cu noțiunea de statut etnocultural al raionului. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională de nenumărate ori a reținut că norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, iar la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. În acest sens, în Hotărârea nr.26/2016, Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. Astfel, Curtea subliniază că legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică. Totodată, menționăm că art.17 din Legea nr.764/2001 prevede că formarea, desființarea și schimbarea statutului unității administrativ-teritoriale se efectuează de către Parlament după

consultarea cetățenilor. La fel, art.11 alin.(2) din aceeași Lege indică că satelor și orașelor care au o importanță deosebită în domeniul economiei naționale, precum și pentru istoria sau cultura statului, prin hotărâre a Guvernului, li se poate atribui statut de nod feroviar, centru istoric, centru cultural.

Cât privește obiectivul de protecția și dezvoltarea limbii Bulgare, precum și asigurarea educației și studierea limbii Bulgare, menționăm că prevederile art.9 și 10 din Codul educației nr.152/2014 stipulează că în ariile locuite tradițional sau în număr substanțial de persoane aparținând minorităților naționale, dacă există o cerere suficientă, statul asigură, în limita posibilităților sistemului educațional, ca persoanele aparținând acestor minorități să beneficieze de condiții corespunzătoare de a învăța limba lor minoritară ori de a primi o educație în această limbă la nivelul învățământului obligatoriu.

Totodată, au fost prezentate avizele comisiilor parlamentare permanente, Direcției generale juridice și Raportul de expertiză anticorupție a Centrului Național Anticorupție.

În rezultatul dezbaterilor Comisia juridică, numiri și imunități a înregistrat următorul rezultat asupra prezentului proiect de lege: 4 voturi „pentru” și 2 voturi „abținere”, Comisia fiind în imposibilitate de a lua o decizie pe marginea proiectului sus menționat. Respectiv, adoptarea prezentului proiect de lege rămâne la latitudinea plenului Parlamentului.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'V. Bolea', is enclosed within a large, hand-drawn oval loop.

Vasile BOLEA
Președintele Comisiei